

2024ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 8

4

དཀོན་འཁོར་དཀོན་པ་ལྷན་པ་འཕྲུལ་དོན་གཉིས་ཤིང་། གདོད་ཆོད་
ཆོད་པས་སྐྱད་འཕྲུལ་གསུམ་པར་སྒྲིང་།

—— ལྷུང་པོ་དམ་ཚིགས་འདྲ་གཉིས་ལ་ཁྱལ་མཁན་དང་སྟོངས་ཀྱི་མི་དམངས་འབྲུས་ཚིགས་ཀྱི་འབྲུས་མི་དང་ཡིད་ལྟོས་ལྟ་ལྟོས་ཡིད་གཞུང་གི་འཕྲིན་དོན་ལྟན་ལྟན་ལ་ལྟོས་འབྲུག་པོ་གནང་བ།

ཚོལ་པ་འདྲ་བའི་གཞིས་གྲི

དེ་གཞད།

[illegible]

ལྷ་ཡོངས་མི་དཔངས་འབྲས་ཆོག་པ་ཀྱི་འབྲས་མི་
 དང་། ཉིང་ཁི་ཤོང་ལྷ་དང་ཀྱི་ཐུ་ཅི་གཞི་བ། ཨི་ཤང་
 འབྲས་ཡིན་པ་དེ་དཔེ་དང་ཤིང་ཀྱིས་“ཉིང་ཁི་ཤོང་ཀྱི་སྐུ་
 འབྲས་ལྷ་དངུ་ཤོན་ལ་ལག་བརྟན་བྱས་པ་དེ་ཁུལ་ཞིག་ཡིན།
 འབྲས་ལྷ་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཅིག་ཡིང་རྒྱལ་ཁབ་དང་རང་རྒྱུང་
 ཤོང་ལ་ཀྱི་ཤིང་རྩལ་བཟང་པོ་དེ་ལྷ་ལ་འདྲེད་ལོག་ཉིང་ཁི་
 ལྷ་འབྲས་ལྷ་དངུ་ཤོན་ལ་ལག་བརྟན་བྱས་པ་དང་། ལྷ་ས་
 ཆོད་མཐོང་པོ་དེ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ས་ཆོད་ལ་འཕེལ་རྒྱས་གསར་
 པ་ལྟར་བ། སྐོབ་འབྲས་ལ་ཆོད་བསྐལ་གསར་པ་ལྟར་བ།
 ལྷ་ས་གཞི་འཛུ་ཆོད་མཐོང་པོ་ཕྱིན་ཡོང་“ཅེ་གསལ་པ་དང་།
 སོར་གས་གསར་འཕྲོད་པར་ཉིང་ཁི་ཤོང་ཁྱེར་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་
 ཀྱི་ལྷ་ས་འབྲས་ལྷ་ས་གཞི་ལག་གཅིག་དང་ས་ནས་གསལ་
 དོན། 2023ལོར་ས་ཁུལ་ཀྱི་འོས་རྒྱུད་རིན་མང་པོ་མཐོས་
 འོས་ལྷ་ས་དྲུང་ལྷ་ས་235འོས་ནས་9.5%འཕར་པ་དང་།
 གཏན་འཇགས་ལྷ་ས་ལོ་ལ་མཉམ་དངུལ་ལྷ་ས་དྲུང་ལྷ་ས་139
 པ་ཁྲུང་པ་དང་17.1%འཕར་པ། གཞི་ཁྱོན་ལ་ཕན་གྱི་བོར་
 ལས་ཀྱི་རིན་མང་འཕར་མཐོང་དང་ལྷ་ས་1239ལགས་

ལྷན་ཁྲུང་ནས་16.5%འཕར་བ། སྤྱི་ཁྱེད་དང་སྤྱི་
 བསལ་གྱི་སྤྱི་ཁེ་ཁེ་རེ་དེ་ཆ་སྟོན་པ་བཀོལ་སྤྱོད་ཆོག་པ་དེ་
 ཡོད་འབབ་སྟོར་46344དང་སྟོར་25451ལོ་སྔར་ཟིན་
 བས་6.7%དང་9%ལྷག་སྤྱན་ལྷན་ཡོད།

དཔལ་འདར་ཀྱིས་“ཉིང་ཁྱིམ་སྤྱུས་ཆོད་མཐོང་པའི་འབེལ་”
 རྒྱལ་དེ་རྒྱལ་རབས་གསར་པའི་བསྐྱོན་མེད་དོན་དཔལ་.....
 བཅོས་ནས་ཆ་ཆོད་བ་དང་། གནད་ལ་འབེལ་བ། རྒྱགས་.....
 ཡོངས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་འབེལ་རྒྱལ་གྱི་འདུ་ཤེས་གསར་པ་.....
 ཡག་བསྐྱར་ཁྱེད་པ་དང་། བར་དོས་ཀྱི་གཏིང་ཤུགས་སྤྱོད་.....
 འདྲོན་དང་ཕྱི་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་ས་ཤུགས་གཅིག་སྤྱོད་ཁྱེད་པ།
 རྒྱལ་གངས་གལ་ཆེན་འདུགས་སྤྱོད་མཐོགས་པོ་ཁྱེད་པ།
 འཛད་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་དང་རིམ་སྤྱོད་ལ་སྤྱུལ་འདེད་གཏོང་བ།
 རྒྱལ་ཤུགས་ཡོད་རྒྱལ་ཆོད་འགྲགས་མ་འདྲིན་ལ་དཔལ་འདྲིན་
 ཡག་པོ་ཁྱེད་པ། རྒྱགས་བསྐྱར་དཔལ་འདྲིན་གྱི་དཔོན་.....
 ཤུགས་རྒྱལ་ཤུགས་ཡོད་རྒྱལ་ཆེ་རྒྱ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་.....
 བས། སྤངས་ཡོངས་ཀྱི་“འདུགས་གཏོང་བཞི་”དང་“མདུན་
 གལ་རྒྱ་སྤྱོད་ས་པ་བཞིན་”ཉིང་ཁྱིམ་འཕྲིན་སྤྱོད་ས་ཤུགས་ཤུར་ཐག་.....
 འདལ་ཀྱི་ཡིན་”ཞེས་དོ་སྤྱོད་གནང་བ་རེད།

རྩིང་གཞུང་གི་ལས་དོན་སྒྲུབ་སྟེན་ནང་བསྟན་དོན་
 གཞུང་ཁོངས་ཁེ་ལས་དང་། དམངས་གཉེན་ཁེ་ལས། ཁྱི་
 རྒྱལ་གྱིས་མ་ཆ་བཞག་པའི་ཁེ་ལས་བཅས་ཆང་མགོ་དང་
 རབས་ཅན་འཇུག་སྟེན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་གསལ་ཆེན་ཞིག་
 ཡིན། “གཡོ་འགྲལ་སྤྱི་ཅན་ཡང་མི་གཏོང་བ་གཉིས་”ཀྱི་
 རྩིག་སྒྲིལ་དང་ལམ་སྒྲིལ་ཟུར་མི་ཆང་པར་འགྲུབ་སྟེན་ཆང་དུ་
 གཏོང་བ་དང་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ། དབང་བའི་ལམ་ལུགས་
 ཀྱི་ཁེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་གསལ་པར་གཞག་འགྲན་ཆེན་དང་འགྲན་
 ཆེན་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་བཟང་པོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་
 ཏེ་བའི་སྤུ་ཤས་རིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཆོང་གཉེན་ཁོར་
 ལུག་རྒྱུན་ཆང་མེད་པར་འཇགས་སྤྱི་བདེ་བ་དང་ཁེ་ལས་ལ་
 སེམ་པའི་རྩིང་ཆུས་བཏོན་ནས་དམངས་གཉེན་དཔལ་
 འཁྱོར་སྟེན་བཟའ་འཕེལ་བྱས་པ་སྟེན་འདྲེད་པ་དང་།
 རང་སྤྱོད་སྟེངས་ཏང་ལུང་དང་རྩིང་གཞུང་གིས་སློབ་པ་ནན་
 འཁྱེར་མེད་དང་ཏང་ཡུང་དབྱང་གི་མཛའ་བློགས་རྩིང་ཆུས་
 ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་《བོད་
 རང་སྤྱོད་སྟེངས་ཀྱི་ཆོང་གཉེན་ཁོར་ལུག་འཇགས་སྤྱི་བདེ་
 ཆུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡིག》མཁྱེད་གསུམ་བཏོན་ཏེ། ཆོང་

གཤེར་ཁོར་ཡུག་གི་ཆོད་བསྐྱོན་རྒྱ་ཡུལ་པའི་ཡམ་ཡུག་ས་
 བོར་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་ཆོད་བསྐྱོན་གཤེར་ཁོར་ཡུག་
 ཡུག་ས་གཤེར་ཁོར་ཡུག་གི་ཆོད་བསྐྱོན་50"བཞོན་པ་དང་
 ཡུལ་འོག་གཤེར་ཁོར་ཡུག་གི་ཆོད་བསྐྱོན་ཡུག་བསྐྱོན་གཤེར་
 བཟུངས་པ་དང་

ཆོད་གཉིས་ཤོར་ཡུག་ལེགས་སྒྲུག་ནོར་བའི་རྣམ་སྤྲིང་།
 སྐལ་མེད་དྲ་བཟླས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དྲུག་ཀྱི་ལྷ་ཡོན་
 དང་མོད་ལྷོངས་ཀྱང་ཡོན་འཇུགས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཆུང་ཆེན་གསལ་བཅོད་
 ཡོད་ཀྱང་མིའི་དྲོད་འཛིག་འཇུག་ཐུབ་དཀར་ཀྱིས་“ཀྱངས་འཕེལ་”
 རྒྱལ་ཁྱིམ་པ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་དང་རང་རྒྱུད་ལྷོངས་ཀྱི་ལྷག་.....
 གཤོར་གི་འཕེལ་རྒྱས་ཤོར་ཡུག་དང་ཁེལ་མཁྱིལ་གཤིགས་རྒྱུད་
 འི་དྲུག་ཁག་དང་ཁ་བཟུལ་ཐབས་མེད། ཆོག་མཆོད་ལྷ་
 བླ་ས་ཚུལ་ཉལ་རྟེན་རྟེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གངས་འཕེལ་དཔལ་.....
 འཕྱར་དང་ལག་རྩལ་གསར་གཏོང་ཐད་ཁྱེད་ཀྱི་དཔལ་མཆོད་
 པ་བཏོན་ཡོད་པའི་ཆོར་རྒྱུད་ཐབས་ལྷུང་། གོམ་རྒྱལ་ས་
 རྟེན་མཁར་རྟེན་ཞིབ་འཇུག་གསར་སྤེལ་ཀྱི་རྩལ་མོད་ཐང་.....
 དང་། ལག་རྩལ་རྒྱུར་བཅོས་གསར་གཏོང་། ཞིབ་འཇུག་.....
 གསར་སྤེལ་མྱིག་བཀོད་རིམ་སྤོར་ཆོག་ས་ལ་མ་དངུལ་དེ་དཔལ་
 མང་པ་གཏོར་གི་ཡིན་”ཞེས་ལྷུང་ཆོར་ཐབས་འོད་རྒྱུ་ནས་
 གཞུང་ལ།

ལག་ཆལ་གསར་གཏོང་ལ་ཆད་མཐོང་མཐོང་ཆེན་བྱས་།
 བར་བརྟེན་ངེད་ཀྱང་སི་“བྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཞིབ་འཇགས་
 གསར་སྤེལ་འཆར་གཞིའི་དཔེ་རྟེན་རྟེན་གཞིར་”བདམས་པ་
 དང་“ལྷ་ས་ཁྲིང་ཁྲིང་གྱི་རྒྱང་མདོག་འཕེལ་བྱས་ཆོད་ལྟེ་ཁོ་
 ལས་”ཀྱི་གཞི་བཟིན་མཆོག་རྟེན་ཐོབ་ཡོད། “ཆོད་གཉེར་”
 ཁོར་ལུག་བབ་བའི་པོ་ནི་བཟོ་སྐྱེད་ལས་རིགས་འཕེལ་བྱས་.....
 གཏོང་བའི་སྐྱལ་ཤུགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། འཕེལ་
 བྱས་ཀྱི་འདུ་ཤིས་གསར་པ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ།
 སྤུས་ཆོད་མཐོ་བའི་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་འཐབ་རྒྱུ་སྤྱི་གསལ་ཡོངས་
 བས་དོན་འཁྲུལ་བྱེད་བའི་ཞིབ་མཐིམ་བྱ་ཐབས་དང་ཞིབ་མཐིམ་
 མཆོག་ཆུ་ལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། བཟོ་སྐྱེད་ལས་རིགས་ཀྱི་སྤེ་བའི་
 ལག་ཆལ་དང་འགག་ཆའི་བྱབ་ཁོར་ལས་གསར་གཏོང་ལ་སྐྱལ་
 འདེད་བཀྲང་ནས་དཔལ་འཁྲོར་སྦྱི་ཡོངས་འཐབ་བར་སྐྱལ་
 འདེད་གཏོང་བའི་ཐད་རྩ་ས་པ་གལ་ཆེན་ཐོན་ཡོད་”ཅིས་.....
 སྐྱལ་དཀར་གྱིས་གསངས་པ་རེད།

(བསོད་བདེ་གཞིན་པས་སྒྱུར། པ་པན་གྱིས་ཞུས།)

ཆོ་གས་འདྲ་གཉིས་ཀྱི་ བར་དེས།

བར་དུ་རིམ།

ཟླ་3ཚེས་5ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོད། ལུ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོ
སྐབས་འདྲེས་འཐུས་ཚོ་ཆོག་གིས་འདྲེས་ཁྱིམ་གྱི་མཉམ་པ་ལོ་ཤོད་གྱི་འཐུས་
ཚོ་གསུམ་པ་མཆོད་འཛུལ་གྱིས་ཆོག་གསུམ་པ་ནས་ཉིད་གཏུག་གི་
ལས་དོན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་གོས་ཞིབ་གནང་བ་ཤིང་།
→ འདྲི་རྒྱུན་ཚོ་རྒྱུན་པ་མི་རིགས་གང་ཅས་
པོའི་ལུ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོ་གསུམ་གྱི་འཐུས་མི་ཤ་ཤེས་
མཆོད་གྱིས་ཤོད་གྱི་འཐུས་མི་ཆོག་གསུམ་པ་ཞིབ་གནང་བ་
གནང་བ་ཞིན་པ་།

↑ འདིན་པོ་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མིང་གསུམ་ཁྲི་ལྔ་ཡོན་ནམ་རྒྱལ་ལྷ་མཆོས་(གཡས་)ཆོགས་འདུ་མ་འཆོག་གི་……
 ཆོགས་ཞུགས་ལྷ་ཡོན་གཞན་དག་དང་སླེལ་རེས་གནང་བཞིན་པ།

[illegible]

ལྷག་ཆུང་གིས་གསུངས་དོན།

ཁོད་ཀྱི་ལྷན་ཉལ་སྐུ་ལྷོ་བས་ཆེ་ཏུ་
གཏོང་བྱ་བ་པའི་རྩི་བ་ཡོད།

“90ནད་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་.....
 འཐུས་ཚྭ་གས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་ཤོད་སྡེད་སྡེད་ཅན་
 ཡོན་ཆ་དང་ལས་ཚན་ཚུལ་ཚད་ཡོད་ཀྱང་མིའི་འཁོར་
 ཁལ་གི་ཤུའུ་རེན་ལྷག་ཆུང་མངའ་སྐྱབས། ཤོད་
 གས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚྭ་གས་སྐབས་
 བསུ་བཞི་པའི་ཚྭ་གས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་
 གནད་རྒྱུའི་གཏམ་བཤད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ག རྒྱག་ནན་
 ཏན་གནད་བཞིན་འདུག།
 གཞི་རིམ་གྱི་ལས་ནས་ཡོང་བའི་མི་.....
 དམངས་འཐུས་ཚྭ་གས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་
 ལྷག་ཆུང་གིས། ལས་འགན་སྒྲུབ་རིང་། རིམ་ཁག་
 མི་དམངས་འཐུས་ཚྭ་གས་རྒྱུན་ལས་ལྷ་ལྷན་གྱིས་.....
 སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་པའི་བརྟག་ཞིབ་དང་།
 འཚོམས་འདུ། རྒྱབ་སྐྱོད་སྟོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ལུང་
 ཐག་ཞུགས་ནས་དམངས་འཚོར་དོ་ལྷུར་དང་།
 དམངས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འདོན་པ། དམངས་ཀྱི་.....
 བསམ་འཆར་བརྒྱུད་སྤྱོད་བཅས་གནད་གི་ཡོད།

བཟང་ཅ་ 18 རེད། རྒྱལ་ཆུང་གིས་འབད་
བཅོམ་ཞེད་མེད་བརྒྱུད་ལག་ཙམ་སྡེ་གཅིག་ཀྱང་མི
ཤིས་པ་དེ་ལག་གསལ་ཞིག་ནས་ལས་སྐྱོར་བྱང་ཆུབ
པ་དེ་ལག་ཙམ་དཔེ་དཔེ་མཁོ་ཅིག་ཏུ་ལྷུང་ཡོད། དེ་
དག་གི་རང་ཉིད་ཀྱི་འབད་བཅོམ་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བ་ཞིག་རེད་ལ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་
མཚོ་ཤོད་ས་མཐོའི་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་
ལ་ཐུགས་ཁུར་ག་ཟབ་བཞེས་གནང་བ་ལས་བྱུང་བ
ཞིག་ཀྱང་རེད།

“ཁེ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པ་ནི་ཏང་དང་.....
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲིང་རྩམ་བཟང་པོ་འི་རྒྱབ་རྒྱུ་དང་.....
ཁ་འགྲལ་ཐབས་མེད། ཁེ་ལས་ཀྱི་ལས་མི་ཞིག་.....”

[illegible]

གསར་འགོད་པར་ཤེས་རྟོགས་ལྷུང་བར། ན
 ཅིང་ན་ས་བཟུང་། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་ཤིང་.....
 རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཡང་བའི་བཟོ་ལས་ལྷན་ཆད་.....
 རམོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་འཆར་འགོད
 (2023ལོ་ནས་2025ལོ་བར་)དང་། ལྷན་ཁྲིང་
 ལྷང་དང་གོང་ཁྲིང་ལྷིང་གཞུང་གིས་ལྷན་ཁྲིང་.....
 ཁྲིང་ཀྱི་ཡང་བའི་བཟོ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་.....
 འདིད་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་འཆར་གཞི་བཟོ་ན་
 ཞིང་། དེ་དག་གི་སྐོར་མཐོང་ཡང་བའི་བཟོ་ལས་.....
 ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་མཁྱེགས་སོ་ཡོང་བར་འགན་
 ལེན་ན་ས་ལྷན་ཐབས་ཡོད།

འབྲུང་འབྲུར་སྐྱོར་སྐྱོར་སྐྱལ་ལ། ལྷག་ཆུང་.....
 བྱིས་བོད་ཀྱི་ལྷན་རྒྱལ་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཆེ་དུ་བཤད་ལྟོ།
 བོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཀུན་ལོ་བོན་ལས་ཀྱི་ལེགས་.....
 ཀར་བསྐྱུར་ཀས་དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་ལེགས་ཀར་.....
 འབྲུར་བར་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཡང་བའི་བཟོ་སྐྱུན་
 ལས་ལེགས་ཆེར་སོན་དང་། མཐོག་གསར་ ལུས་.....
 ཆོད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ར་
 བར་བསྐྱུད་བར་སྐྱེལ་འདེད་གཏོང་ལུབ་ལའི་རེ་བ་
 ཡོད་ཅིང་རེ་བས་ཁེངས་བཞིན་ཏེ་གསུངས།
 (པ་སངས་ཆེ་ཤིང་བྱིས་བསྐྱུར། ཆོད་བར་ལྷ་
 མོ་དང་བ་ཆོས་ལྷས།)

ཚོལ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱི་

གཞི་རྒྱ་ལྡན་གྱི་

ཡུལ་ཁོ་རྩིས་ཀྱི་མཉམ་འཇུག་པོ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་མཉམ་འཇུག་པོ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དོན།

[illegible]

ཐོད་དྲ་བལྟགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དགོན་གྱི་ལྷ་ཡོན་རྒྱལ་དཀར་ཕྱིན་གསུངས་དོན།

[illegible]